

Griffie

Burgum, 1 april 2025

ons kenmerk : 25ZG280414
dossier : 202503317167
behandeld door : Anne Pieter Nicolai
telefoonnummer : 14 0511
uw brief van :
uw kenmerk : Griffie
onderwerp : Memo toelichting verschil huidige en benodigde middelen groenonderhoud.

Geachte Griffie,

Uw raad heeft gevraagd om het verschil in de huidige en de door Cyber Adviseurs aangegeven benodigde middelen voor het groenonderhoud te duiden.

Op dit moment bedraagt de beschikbare middelen voor het groenonderhoud € 2.218.000. Dit is het totaal van de middelen voor onderhoud, personeelskosten, materieelkosten, gebouwen, vaste lasten, et cetera (zie rapport doorrekening Cyber Adviseurs). Van dit bedrag wordt € 2.170.000 uitgegeven aan dagelijks en groot onderhoud en € 48.000 aan vervanging.

Cyber Adviseurs berekend dat wij op basis van landelijke kengetallen en onderhoudsnormen € 2.502.000 nodig hebben voor dagelijks en groot onderhoud en € 457.000 nodig hebben voor vervanging. Dit om het onderhoud van het openbaar groen goed uit te voeren en het openbaar groen in goede staat te houden. Deze doorrekening is uitgevoerd op basis van landelijke kengetallen en normen zoals ze verzameld zijn bij meerdere gemeentes en experts. Momenteel zijn de beschikbare middelen leidend waardoor er concessies worden gedaan aan de wijze waarop het groenonderhoud wordt uitgevoerd. Planmatige vervanging van versleten openbaar groen wordt in zijn geheel niet uitgevoerd. Doordat wij nu inzichtelijk hebben wat wij aan groenareaal hebben, wat de landelijke norm is voor het onderhoud op het door ons gekozen kwaliteitsniveau, is ook inzichtelijk waar wij werkzaamheden met een lagere frequentie uitvoeren dan wat de norm is of waar wij werkzaamheden nauwelijks uitvoeren (zoals vervanging). Met de beschikbare middelen kunnen wij het openbaar groen onderhouden en in goede staat houden zoals het hoort.

Het te duiden verschil is € 430.000. Dit omdat de € 320.000 voor de vervanging van bomen geactiveerd kan worden á € 10.000. Deze kapitaallasten stijgen wel elk jaar met € 10.000. In het onderstaande overzicht staat dit weergegeven.

	Dagelijks en groot onderhoud	Vervanging	Kapitaallasten	Totaal	Verschil
Beschikbare middelen	€ 2.170.000	€ 48.000	€ -	€ 2.218.000	
Benodigde middelen theoretisch	€ 2.502.000	€ 457.000	€ -	€ 2.959.000	€ 741.000
Benodigde middelen financieel-technisch	€ 2.502.000	€ 137.000	€ 10.000	€ 2.649.000	€ 431.000

Een nadere specificatie van de verschillen zijn te vinden in de rapportage en de memo 'Verklaring begroting tekort groen' van Cyber Adviseurs.

Verschil toegepaste inflatie

Over de jaren 2021 t/m 2024 zijn de beschikbare middelen voor het groenonderhoud geïndexeerd met 12,3%. Cyber Adviseurs rekent over deze periode een indexatie van 17%. Over een bedrag van € 2.218.000 resulteert in een verschil van € 105.000. De prijzen van de aannemers houden geen rekening met onze mate van indexatie. Bij onderhoudscontracten die (middels opties) voor meerdere jaren zijn afgesloten kunnen nieuwe aanbestedingen leiden tot hogere kosten.

Vervanging

De door Cyber Adviseurs geraamde kosten voor vervanging van versleten groen bedraagt € 457.000. Onze huidige besteding aan vervanging is € 48.000. Voor vervanging zijn nu geen specifieke middelen beschikbaar. Het gebeurt nu ook niet planmatig, maar wordt in de onderhoudswerkzaamheden meegenomen. Bijvoorbeeld de herplant van bomen die gekapt zijn en nieuwe aanplant van heesters en hagen naar aanleiding van reconstructies in de openbare ruimte.

Het ontbreken van middelen voor vervanging resulteert er in dat versleten groen te lang blijft staan. Bij bomen resulteert dit in een verhoogd risico op het veroorzaken van schade, extra onderhoudskosten en klachten van bewoners over de conditie van de bomen. Bij sierplantsoen/hagen en gras resulteert het in een lagere beeldkwaliteit en meer onderhoudskosten door bv extra onkruidbestrijding, meer snoeien, meer bijplanten en klein herstelwerk aan gras; 'het gaten en kuilen stoppen'. In alle opzichten komen investeringen in vervanging ten goede aan het beeldkwaliteit van het openbaar groen. Het door Cyber Adviseurs berekende verschil tussen de huidige beschikbare (bestede) middelen en de financieel-technisch benodigde middelen voor vervanging is € 137.000 + € 10.000 - € 48.000 = € 99.000. Met de beschikbare middelen kunnen wij een meerjarenplan maken voor een planmatige vervanging van het openbaar groen om deze in goede staat te houden en de vervanging kwalitatief goed uit te voeren. Bijvoorbeeld door versleten bomen te vervangen door stevigere bomen dan die nu aangeplant worden.

Onderhoud bomen

Bij het snoeien van de bomen richten wij ons nu vooral op de bomen die dode takken hebben en waarbij takbreuk een groot risico op schade met zich meebrengt. Het betreft hier vooral bomen binnen de bebouwde kom. Verder richten wij ons op begeleidingssnoei van jonge bomen en bomen met stormschade. Tot slot nemen wij bij de snoeirondes zoveel mogelijk maatwerktoezeggingen aan bewoners mee. De mate waarin wij snoeien wordt

begrensd door de beschikbare middelen en menskracht. Als stormschade ertoe leidt dat de beschikbare middelen onvoldoende zijn melden wij dat in de P&C-cyclus.

Van planmatige snoei van alle bomen 1 keer in de 4 jaar, waar Cyber Adviseurs mee heeft gerekend, is geen sprake. Met voldoende middelen kunnen wij de bomen 1 keer in de 4 jaar snoeien in plaats van pas snoeien als het hoogst noodzakelijk is en dat gericht is op het verkleinen van het risico op schade. De door Cyber Adviseurs gehanteerde snoeifrequentie is ook reëel. Met deze frequentie krijgen de bomen kleinere snoeiwonden, herstellen daardoor sneller en krijgen ze minder waterlot, dat later weer weggesnoeid moet worden. Verder worden veiligheidsrisico's als gevolg door snoeiachterstand (zoals nu voornamelijk bij bomen buiten de bebouwde kom het geval is) voorkomen. Tot slot zien de bewoners bij een hogere snoeifrequentie dat wij zorg aan onze bomen besteden en ze goed in de gaten houden. Daardoor zullen klachten over achterstallige snoei verminderen.

Onderhoud gras

Cyber Adviseurs geeft aan dat voor het beheer van gras (in brede zin) extra middelen nodig zijn. Wat nu in de gemeente zichtbaar is, is dat het gewenste maaibeeld bij gazons niet gehaald wordt. Dit omdat de middelen om het gewenste maaibeeld te realiseren onvoldoende zijn. Het aanbod in de markt voor het maaien van gazons is beperkt. Ook bij een Europese openbare aanbesteding. Het dempend effect op de prijs van concurrentie bij de inschrijvingen is daardoor ook beperkt. Het huidige maaibeeld van de gazons leidt tot veel klachten van bewoners en een lage beeldkwaliteit van de gazons met een uitstraling naar het groen als geheel. De extra middelen voor het onderhoud van gras zullen vooral besteed worden aan het maaien van de gazons. Dit zal een normale beeldkwaliteit (basisniveau) opleveren van het gazon en een betere uitstraling naar het groen als geheel. Daarbij zullen de klachten over het maaien van de gazons afnemen.

Onderhoud bosplantsoen

Onze frequentie van het onderhoud op bosplantsoen en het beeld waar wij naartoe werken verschilt met datgene waar Cyber Adviseurs mee gerekend heeft. Het bosplantsoen snoeien wij vooral op basis van mate van overgroei richting de wegen, paden en te onderhouden watergangen en vijvers. Als er middelen en menskracht over zijn gaan wij bosplantsoen dunnen. Dit om de gewenste boom- en struikvormers te helpen zich te ontwikkelen. De snoeifrequentie is meestal 1 keer in de 7-10 jaar. Cyber Adviseurs rekent met een snoeifrequentie van 1 keer in de 5 jaar. Ook hier voldoen wij niet aan de landelijke norm voor het snoeien en dunnen van bosplantsoen. Dat is zichtbaar doordat het snoeien en dunnen rigoureus wordt uitgevoerd waardoor de bewoners een kaalslag in hun straat zien. Bij een snoeifrequentie van 1 keer in de 5 jaar is de kaalslag minder groot terwijl de gewenste ontwikkeling van het bosplantsoen wel bereikt wordt. Daarnaast kunnen wij overgroei richting wegen, paden en te onderhouden watergangen en vijvers beter beheersen.

Vertrouwende hiermee uw vragen te hebben beantwoord.

burgemeester en wethouders van Tytsjerksteradiel,
de secretaris/directeur, de burgemeester,

drs. J. Krul

C. Schokker-Strampel